

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

Fa seixanta anys

L'Assemblea Nacional consultiva, amb tots els membres de nomenament reial, ha elaborat el seu projecte de Constitució. El Govern, també de nomenament reial, ha manifestat públicament que permetia la crítica de la Carta constitucional que s'atorga al poble espanyol, per a elogiar-la, censurar-la o modificar-la. La prèvia censura així ho ha fet a Madrid i en altres ciutats, deixant suposar que a Barcelona imperarà un criteri idèntic. Ens acollim, doncs, a aquesta esperança.

Un anàlisi detingut del projecte de Constitució no és publicable de moment. Cal reduir-se a esbossar-ne la totalitat, l'esperit sobretot. El Govern, d'acord amb l'Assemblea, discutirà o estudiarà la Carta en les sessions d'octubre vinent. En aquell moment precis nosaltres compararem el text objecte dels debats amb aquelles paraules que precedeixen l'article 1.er de la Constitució de 1869. "La Nació espanyola i en el seu nom les Corts Constituents, elegides pel sufragi universal, desitjant assegurar la justícia, la llibertat i l'ordre, i proveir al bé de tots els que a Espanya viuen, decreten i sancionen la següent Constitució:"

Vetaquí el problema essencial. Uns re-

presentants del poble decreten i sancionen. La Nació, per mitjà dels diputats, aprova i estatueix.

No ens incumbeix ara comentar la resta. Bé és cert que el caràcter unitari de l'article. 1.er, l'atribució de la sobirania, i el desconeixement d'altres radicals idees que tenim per norma i creença ens suggestionen i criden. Però no és possible. El nostre lema de federalisme, socialisme i laïcisme és tan allunyat de ço que la Carta estableix que tot comentari haurà d'encabir-se entre els límits estrets

d'una discussió abstracta. I, per això, trencant per un moment la marxa dels temps i aclucant els ulls davant del ritme ascensional de la humanitat, voldriem tornar a seixanta anys enrera i llavors, enfrontats amb aquells signants de la Constitució que es digueren Nicolau Maria Rivero, Francesc Salmeron, Victor Balaguer, Alcalà Zamora, Sunyer i Capdevila, Olóza, Prim, Ruiz Zorrilla, Topete i tants d'altres, començaríem a parlar d'un nou projecte de Constitució política.

LES DUES CONCEPCIONS

per J. LLUHI i VALLESCA

I I

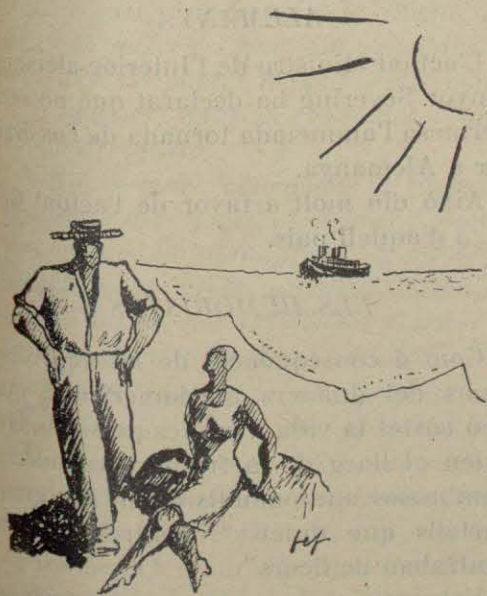
La Lliga Regionalista, en els seus inicis, fou una agrupació política que encloïa homes d'idees monàrquiques i homes d'idees republicanes. Pel mateix fet d'aquesta convivència, establí una actuació a favor del reconeixement de determinada personalitat col·lectiva sense pronunciar-se per cap de les dues formes de govern.

L'any 1904, però, malgrat un previ acord pres en reunió general i fet públic a *La Veu*, en un manifest escrit per Prat de la Riba, de no assistir a cap dels actes que havien de celebrar-se amb motiu de la visita del Cap de l'Estat, l'acord no fou respectat. Reunida la part de la Lliga d'idees reaccionàries decidí, sense consultar els companys d'altres idees o sigui posant-los davant un estat de fet, que el senyor Cambó, regidor, dirigís en nom de tots una salutació a aquell personatge, en visitar aquest l'Ajuntament.

A part l'evident deslleialtat i incorrecció del procediment emprat, l'acte de la dreta catalana havia de produir, com ho féu, la sortida de la Lliga dels homes de l'esquerra. Havia nascut una discrepància fonamental. I noti's bé que, tractant-se d'una actuació política, la diferència no es referia a una disquisició abstracta i acadèmica sobre quina forma de govern tenia una superioritat intrínseca sobre

l'altra. El problema no es plantejà ni debaté mai en aquest terreny. La discrepància era concreta, actual. Es tractava, exactament, de resoldre la següent qüestió: si la solució del problema del reconeixement de determinada personalitat col·lectiva era o no viable dintre la forma de govern existent. La dreta, per boca de Prat de la Riba, respongué que sí. Els homes de l'esquerra, en canvi, cregueren que la forma de govern imperant, per raons concretes que afectaven la seva íntima constitució, la veritable naturalesa de les institucions que la voltaven i la deffinien i les condicions personals de qui l'encarnava, era l'obstacle més fort que Catalunya trobaria en el seu camí. Per aquestes raons no podien seguir la dreta en una política que consideraven condemnada per endavant al fracàs doctrinal més sorollós, endolcit i fet suportable, però, pels avantatges materials i cotitzables d'una situació política tant més preponderant com més domesticada era.

Aquesta apreciació política, feta fa vint-i-cinc anys pels homes de l'esquerra, és ara quan pren un relleu més acusat. Ara es pot veure si existia l'obstacle i quina consistència tenia tota obra política, per migrada que fos, que es volgués bastir tot ignorant-lo. La dreta catalana, a part la vàlua personal innegable de molts del seus homes, ha fet, políticament, el mateix paper ridícul que personifica Melquiades Alvarez.

EL PARE VALLET A AMERICA

—Diu que ve el Pare Vallet.

—El dels ventiladors? Noi, ens anirà bé, sobretot a l'estiu.